

Елин Пелин

Познавачът от Умниково

Бай Станьо Познавачът се връщаше пешком от града с тежък товар на гърба. Времето беше горещо. Уморен и изпотен, той спираше често да си почива.

По едно време го настигна автомобил. Бай Станьо спря сред пътя, сложи товара на земята и замахна с ръце като вятърна мелница.

– Стой бре, автомобилчо! Спри!

Господарят на автомобила, който сам караше, видя бае Станьо и спря колата.

– Закъде отиваш, господине? – запита бае Станьо.

– За село Умниково.

– И аз съм оттам – рече бае Станьо. – Закарай ме до село. Капнал съм от умора. Пък и колата ти е празна.

– Колко ще дадеш? – запита шеговито господарят.

– Аз съм сиромах човек, господине. Пари нямам.

– Добре, качи се – рече весело господинът. – Пари не ща, но нали си от Умниково, кажи нещо умно, преди да тръгнем.

– Добре – каза бае Станьо, който беше весел човек и обичаше да се шегува. – Слушай! Веднъж се срещнали, както ние с тебе, петима души. Седнали да си починат под едно дърво и се разприказвали. Почнали да се разпитват кой какъв е.

Първият рекъл:

– Аз с песен новото срещам, с песен старото изпращам.

Вторият казал:

– Аз пък събирам свестните, та им вземам ума.

Третият се препоръчал така:

– Аз вода на разходка хорските дрехи.

Четвъртият казал:

– Аз спирам на пътя тия, които пак ще заминат.

Петият рекъл:

– Аз пък съм тоя, който често се дели от сянката си.

Като каза това, бае Станьо седна в автомобила, тури и товара си, па прибави:

– Сега карай, мисли и ми кажи какви хора са били тия.

Подкара господинът автомобила и се замисли. Мисли, мисли, стигнаха до Умниково.

– Не можах да намясля кои са тия хора – каза господинът и спря.

– Нали си в Умниково, ще ги научиш – рече бае Станьо. – С това ще ти се отплатя, загдето ме докара дотук.

И бае Станьо, като се засмя, занарежда бавно:

– Първият от тия хора бил поп. С песен той среща новородения, като го кръщава, с песен изпраща умрелия, когато го опява.

Вторият бил кръчмар. Събира свестните, упива ги и им взима ума.

Третият бил овчар. Пасе по полето овцете, от чиято вълна се правят дрехите.

Четвъртият бил лекар. Той лекува болните и ги забавя от смъртта, към която ще отидат.

Петият бил летец. Той се откъсва от сянката си, когато се вдигне да лети.

КРАЙ

© Елин Пелин

Издание: Елин Пелин. Приказки, Съчинения в шест тома, Том 5

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10996>]